

ТЕМА. М. Коцюбинський
«Тіні забутих предків».
Трагічна доля Івана й Марічки
як наслідок суперечності між
мрією та дійсністю

ПЕРЕБІГ УРОКУ

I. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МОМЕНТ

II. ОГолошення теми й мети
уроку

III. ЗАСВОЄННЯ НАВЧАЛЬНОГО
МАТЕРІАЛУ В ПРОЦЕСІ ВИКОНАННЯ
ПРАКТИЧНИХ ЗАВДАНЬ

Які асоціації навіює це зображення?

- Тепла осінь Карпат. Нев'януча краса природи зігріта вранішнім сонцем. Чарівні смереки та усміхнені трави. І здається, що на всьому світі тільки дві барви: в зеленій - земля, в блакитній – небо. А над всім цим панують гори, які щохвилини змінюють свій настрій.

Гуцули –
оригінальний народ,
з багатою
фантазією, зі
своєрідною
психікою. Глибокий
язичник – гуцул все
своє життя
проводить у
боротьбі зі злими
духами, що
населяють ліси,
гори і води.

Лекція вчителя

Задум повісті виник у М. Коцюбинського 1910 р., коли він уперше побував на Гуцульщині. Коцюбинський зустрічався з гуцулами, вивчав їхні звичаї й обряди, легенди й повір'я.

Увесь час він проводив у мандрах, бував у горах, повертався з полонин з квітами. Коли селяни висловлювали подив на його допитливість, відповідав, що хоче написати правду про гуцульське життя.

Крім особистих вражень, працюючи над повістю, письменник користувався фольклорно-етнографічними збірниками В.

Гнатюка, І. Франка.

Назва повісті виникла не відразу. Перша — „В зелених горах“ — не вдовольнила письменника. Потім були інші варіанти:

„Голос віків“, „Подих віків“, „Відгомін передвіку“ тощо.

Нарешті автор зупинився на назві „Тіні забутих предків“.

*Проблемне питання: „Що могло не
вдовольняти письменника в назві?“*

Титульна сторінка окремого
видання повісті (1913)

Первинна назва „В зелених горах“ не відтворювала головного — міфологічного світу, у якому жили гуцули, не було заглиблення в сиву давнину, про яку авторіві так хотілося розповісти і яка жила й донині. Найвлучніша назва „Тіні забутих предків“. Вона натякає на загадковість, казковість і дихання віків. Ця назва вказує ще й на злободенність порушених проблем: предки забуті, але їхні болі й радощі, шукання тінями живуть і нині повторюються в нас.

Словникова робота

Маржинка — худоба; **плай** — гірська стежка; **флояра** — різновид сопілки метрової довжини; **мольфар** — чаклун, чарівник; **легінь** — парубок, юнак; **чугайстир** — добрий лісовий дух; **крисаня** — капелюх, бриль; **нявка** — мавка.

Трембіта

- **Трембіта** — особливий музичний інструмент (довга труба), характерний для гуцулів. Її протяжний сумний звук, як правило, сповіщає про нещастя.

Ватра

- **Ватра** — це символ життя, незнищенності, символ одвічної вівчарської праці, що годує й підтримує людину.

Тема повісті:

Зображення життя гуцулів, їхніх звичаїв, побуту, фольклору, показ єдності людини і природи

Ідея повісті:

**Гімн природі, чистоті
людських взаємин і
почуттів,
засудження
бездуховного життя**

Проблематика твору

- Гармонія між людиною і світом природи;
- проблема добра і зла;
- сила кохання і неможливість існування без нього;
- вплив мистецтва на людину;
- вибір між життям і смертю.

Тіні забутих предків

дружина — Палійчук

син

ворогуючі
роди

Палагна ← дружина Іван Палійчук → кохана Марічка Гутенюк

коханець

Юра

(іде до Івана на полонину
і раптом повинь накриває її;
"забрала вода Черемошу")

нявка Марічка

(Іван чує її голос,
коли йде шукати кохану до лісу;
шукаючи Марічку зривається
в урвище і помирає)